

Jaarverslag

2024

Inhoud

Een nieuw begin	3
Dit is De Schoolschrijver	4
Innovatie en ontwikkeling van het aanbod	8
Achter de schermen	14
Impact, waardering en onderzoek	16
De Schoolschrijvers	18
Samen bestrijden we de leescrisis	20
Marketing, communicatie en sales	22
Organisatie	26
Financieel beleid	28
Financiers en partners	30
Bestuur en governance	31
Blik vooruit	34
Colofon	35

Foto voorkant:
Chris van Houts

Een nieuw begin

Ieder kind verdient een kansrijke toekomst in onze samenleving; als mondige, actieve en tevreden burger. Taalvaardigheid is daarbij van groot belang. Met de missie *ieder kind Taalsterk!* werkt stichting De Schoolschrijver al 15 jaar aan het lees- en schrijfplezier van kinderen in het primair onderwijs. Plezier in lezen en schrijven draagt aantoonbaar bij aan een rijke woordenschat en een goede taalvorming.

De Schoolschrijver was in 2024 onverminderd actief met bewezen effectieve programma's zoals het Halfjaarprogramma, de Maandprogramma's en de Academie. Voor de Bibliotheek op school was er in 2024 een speciaal aanbod, dat met de MBV-gelden (Masterplan Basisvaardigheden) door de bibliotheken ingezet kan worden. In 2024 werd ook de start gemaakt met de ontwikkeling van het nieuwe programma *Expeditie Verhaal*. Daarin verbinden we het beste van twee werelden: de fysieke en de digitale aanwezigheid van de kinderboekenschrijver in de klas.

Tegelijkertijd werd in 2024 verder gewerkt aan de complete lees- en taalmethode voor het basisonderwijs: de Leerlijn Lezen en Schrijven. De oprichting van een zelfstandige BV bleek noodzakelijk om deze methode op de commerciële (vrije) onderwijsmarkt te kunnen aanbieden. Daartoe richtte

oprichter en directeur-bestuurder Annemiek Neefjes op 1 januari 2025 de uitgeverij Taalklasse BV op. Op 1 februari 2025 vertrok zij bij De Schoolschrijver.

Twee organisaties, dezelfde missie: het bestrijden van de leescrisis. Inspiratie en plezier vormen belangrijke vertrekpunten voor effectief lees- en schrijfonderwijs. Niet alleen voor leerlingen, maar ook voor (aankomend) leerkrachten. Los van elkaar blijven we een belangrijke bijdrage leveren aan de taaleducatie van kinderen, om de toenemende laaggeletterdheid onder jonge mensen terug te dringen.

Dit jaarverslag werd samengesteld en geschreven in de interim-periode tussen de vertrekkende en de aankomende directeur-bestuurder van stichting De Schoolschrijver. De Raad van Toezicht en het team van de stichting namen, met grote dankbaarheid en respect, afscheid van oprichter Annemiek Neefjes. Wij wensen haar een mooie toekomst met Taalklasse BV.

Inmiddels gaat de stichting een nieuwe toekomst tegemoet onder leiding van Marlise Hamaker. Zij startte op 1 mei 2025 als directeur-bestuurder van De Schoolschrijver.

Corien Baart

directeur-bestuurder a.i. (1 februari tot 1 mei 2025)
programmamanager

Dit is De Schoolschrijver

Lezen, schrijven, taalplezier!

Stichting De Schoolschrijver is een landelijk werkende culturele stichting op het gebied van lettereducatie voor kinderen in het primair onderwijs. De organisatie heeft zich bewezen als expert op het gebied van lees- en schrijfonderwijs voor kinderen, met de inzet van jeugdliteratuur en kinderboekenschrijvers (de Schoolschrijvers).

De Schoolschrijver ontwikkelt lesprogramma's die aansluiten op de doelen en dagelijkse praktijk van het basisonderwijs. De aanpak is gericht op een duurzame impact op het plezier in taal en op de lees- en schrijfvaardigheid van kinderen.

Missie

Ieder kind taalsterk

Taalvaardigheid heb je nodig om jezelf en de wereld om je heen te begrijpen en jezelf te ontplooien. Kinderen die met plezier lezen en schrijven, worden beter in taal en krijgen daarmee betere kansen in de samenleving.

Noodzaak en urgentie

¹ Kennisblad Laaggeletterdheid in Nederland, Stichting Lezen en Schrijven <https://www.lezenenschrijven.nl/informatie-over-laaggeletterdheid-nederland>

² *Feiten & Cijfers Laaggeletterdheid* Stichting Lezen & Schrijven in samenwerking met dr. Maurice de Greef, prof. dr. Mien Segers en dr. Jan Nijhuis, Maastricht University School of Business and Economics (Educational R&D) 2018

³ *Geletterdheid en schoolsucces*: Anneke Smits en Erna van Koeven – Windesheim Lectoraat: Onderwijsinnovatie en ICT

⁴ <https://www.lezen.nl/onderzoek/fictie-lezen-is-sterkste-voorspeller-leesvaardigheid>

Met kinderboeken en schrijvers een eigen verhaal voor ieder kind.

De oplossing: kinderboeken in het hart van het taalonderwijs

Uit (internationaal) onderzoek⁴ blijkt dat het lezen van verhalen de beste voorspeller is van goede leesvaardigheid, terwijl ook het integreren van lezen en schrijven leesvaardigheid vergroot. De aanpak van De Schoolschrijver is opgebouwd vanuit aantrekkelijke kinderboeken, geeft auteurs een creatieve rol als motivator en gids en integreert lezen en schrijven. Via jeugdliteratuur worden kinderen op een fantasievolle en prikkelende manier in aanraking gebracht met de magie van verhalen en de kracht van taal. Schrijvers

staan met hun boeken dicht bij de belevingswereld van het kind. Zij bieden de inhoud en inspiratie (voor de onderwijskundige ontwikkelaars van De Schoolschrijver) om met authentieke opdrachten kinderen plezier en zelfvertrouwen te laten ervaren bij lezen en schrijven.

Positie in het (onderwijs) veld

Stichting De Schoolschrijver wordt door de overheid erkend als een belangwekkende organisatie op het gebied van lettereducatie voor kinderen in het primair onderwijs, met een plek in de Culturele basisinfrastructuur (BIS).

De Schoolschrijver onderscheidt zich van andere aanbieders van creatieve lettereducatie in Nederland door een aanpak met integratie van lezen en schrijven, een nationaal bereik met programma's voor alle niveaus en focus op duurzame impact.

De Schoolschrijver heeft zitting in de Adviesraad Tel mee met Taal, een actieprogramma om laaggeletterdheid te voorkomen en te verminderen (van de ministeries OCW, BZK, SZW en VWS) en maakt deel uit van de Leescoalitie.

Internationala

In 2024 werd De Schoolschrijver uitgenodigd om deel te nemen aan de **Day of European Authors Conference**: een tweedaagse internationale conferentie in Leuven (georganiseerd door de Europese Commissie) over leespromotie en leesonderwijs. Zo'n 20 Europese landen waren vertegenwoordigd. Directer-bestuurder Annemiek Neefjes verzorgde een presentatie over de rol van schrijvers bij leesbevordering in het primair onderwijs. Doel van de conferentie was te komen tot Europese aandacht voor en een concreet actieplan voor de bevordering van geletterdheid.

Annemiek Neefjes werd ook uitgenodigd bij een conferentie in de Nationale Bibliotheek van Litouwen in Riga voor de **Latvian Publishers Association Conference**. Zij verzorgde een presentatie over De Schoolschrijver en in het bijzonder over de Leerlijn Lezen en Schrijven, als een bijzondere methode die op basis van kinderliteratuur het taalonderwijs vormgeeft. De Leerlijn Lezen en Schrijven is uniek in Europa.

Innovatie en ontwikkeling

De lesprogramma's van De Schrijver worden doorlopend vernieuwd of aangepast op basis van ervaringen van de eindgebruikers en actuele wetenschappelijke inzichten rondom leesonderwijs en leesbevordering.

Leerlijn
Lezen en
Schrijven

Halfjaar-
programma

Maand-
programma's

Academie

Leerlijn Lezen en Schrijven

De Leerlijn Lezen en Schrijven is een complete gedigitaliseerde leesmethodiek voor groep 3 tot en met 8, waarmee leerkrachten en leerlingen het hele schooljaar dagelijks werken aan lezen en schrijven. Alle lesactiviteiten zijn uitgewerkt in digibordlessen (met lesvideo's met kinderboekenschrijvers), printbladen en een handleiding. De methodiek vormt een structureel aanbod voor lezen (voortgezet technisch, begrijpend, leesmotivatie, literatuur) geïntegreerd met schrijven, spreken, luisteren, woordenschat en taalbeschouwing.

In 2024 werden de lesblokken voor het eerste semester van groep 6 en 8 voltooid. Ook de blokken 3 en 4 voor de groepen 6 en 8 werden in 2024 ontwikkeld. Om het aanbod compleet te maken is taalbeschouwing (volgens de leerdoelen van het SLO) een onmisbaar onderdeel. In 2024 werd een doelenoverzicht gemaakt, dat inzichtelijk maakt hoe de leerkracht met de Leerlijn Lezen en Schrijven aan deze doelen werkt. Aan het einde van 2024 was de complete Leerlijn af om vanaf 1 januari 2025 overgedragen te worden aan Taakklasse BV.

Nieuw! Expeditie Verhaal

In 2024 startte de ontwikkeling van een gloednieuw programma. De Schrijver combineert het beste van twee werelden: de unieke kracht van de fysieke schrijver in de klas met de ongelimiteerde inzetbaarheid van digitale lessen. In dit nieuwe programma gaan leerlingen en leerkrachten op verhalen-expeditie met een Schrijver als reisleader. Samen vinden ze boeken, leesgeheimen en gouden schrijftips. Expeditie Verhaal duurt acht weken en past dus precies tussen twee schoolvakanties in het jaarrooster van de school. De Schrijver komt een aantal keren naar de klas, de leerkracht geeft zelf de digibordlessen en in de (school)bibliotheek gaan de leerlingen op boekenspeurtocht. Tijdens het traject ontwikkelt de leerkracht nieuwe vaardigheden om zelf creatieve taallessen te maken en het leesplezier te bevorderen.

In 2024 werden de doelen en kaders van Expeditie Verhaal geformuleerd en fondsen aangehaakt. Scholen, schrijvers en bibliotheken zijn nauw betrokken bij de ontwikkeling.

Halfjaarprogramma

Het Halfjaarprogramma is exclusief voor basisscholen in het hele land waar de percentages leerlingen voor wie (de Nederlandse) taal een uitdaging is het hoogst zijn. Het programma, waarbij een Schoolschrijver een half schooljaar wekelijks lesgeeft aan verschillende groepen, vergroot aantoonbaar de leesmotivatie, de schrijfvaardigheid en het zelfvertrouwen van de leerlingen.

In 2024 deden 35 scholen en 30 Schoolschrijvers mee in de regio's Amsterdam, Haarlem, Rotterdam, Schiedam, Den Haag, Utrecht en Groningen. Het programma wordt inhoudelijk niet doorontwikkeld aangezien het zijn toegevoegde waarde en impact al 15 jaar ruimschoots bewijst. De culturele diversiteit wordt jaarlijks vergroot door te werken met nieuwe schrijvers met een biculturele achtergrond en

uitbreiding van boeken en lesopdrachten met een cultureel divers thema.

Het bereik van het Halfjaarprogramma wordt afgebouwd omdat het minder goed aansluit op de jaarplanningen van scholen (die werken in blokken van 8 weken). Daarnaast is het een kostbaar programma, waarvoor de stichting afhankelijk is van private projectfinanciering. Daarom werd in 2024 begonnen met de ontwikkeling van een waardige opvolger in de vorm van Expeditie Verhaal.

Maandprogramma's

Een Maandprogramma van De Schoolschrijver is een digitaal lesaanbod van 4 tot 6 digibordlessen met de mogelijkheid van een afsluitende les door een Schoolschrijver live in de klas. Kinderboekenschrijvers weten als geen ander aan kinderen de weg in verhalen te wijzen en het plezier van lezen over te brengen. 'De kinderen rennen naar de boekenkast' is een veelgehoorde reactie van leerkrachten, na een Maandprogramma van De Schoolschrijver.

In 2024 werden 6 van de 9 Maandprogramma's gereviseerd en geactualiseerd, op basis van feedback uit de jaarlijkse evaluatie met gebruikers (leerkrachten).

Lokale Leesoffensieven

In 2024 werd (met een extra bijdrage van OCW ten behoeve van leesbevordering binnen bestaande regionale infrastructuur) gewerkt aan Lokale Leesoffensieven. De Schoolschrijver ontwikkelde een speciaal aanbod voor regionale bibliotheken en de Bibliotheek op school. In combinatie met het Masterplan Basisvaardigheden, waarmee scholen investeren in onder meer een sterke leesomgeving en een actief leesbeleid, werd een aanbod gedaan van Maandprogramma's en Academie-teamtrainingen voor leerkrachten en leesmediaconsulenten. Allemaal door schrijvers (digitaal en fysiek) gegeven. De Schoolschrijver ging een grootschalige samenwerking aan met de bibliotheek Rotterdam en ook met bibliotheken in onder meer Arnhem, de Zaanstreek, de Achterhoek, Helmond-Peel, Groningen, Twente en Maastricht.

Academie

Binnen de Academie van De Schoolschrijver wordt deskundigheidsbevordering ontwikkeld en aangeboden in de vorm van (online) trainingen voor (aankomend) leerkrachten en leesconsulenten.

In de loop van 2024 werd de nieuwe training 'didactische verdieping' aangeboden en uitgevoerd. Met deze training (bij De Leerlijn Lezen en Schrijven) biedt De Schoolschrijver scholen ondersteuning bij het ontwikkelen van een visie op leesonderwijs. Scholen krijgen handvatten om schoolbreed en duurzaam lees- en taallessen betekenisvol te maken, aansluitend bij de Inhoudslijnen (SLO).

Op basis van de evaluaties van de Leerlijn 2023-2024 werd in de zomer van 2024 een nieuwe

implementatietraining ontwikkeld. Bij de start van het schooljaar krijgt het complete team van leerkrachten dat gaat werken met de Leerlijn een overzichtelijke training om op een effectieve manier met de nieuwe methode te gaan werken.

Maatwerk

Op aanvraag kunnen specifieke lesprogramma's door Schoolschrijvers op locatie worden samengesteld. In 2024 werd een speciaal Maatwerkprogramma ontwikkeld op verzoek van de Rotary Amsterdam Noord. Tien scholen werden getrajecteerd op een inspiratietraining voor leerkrachten en een digitaal Maandprogramma (Van Kop tot Staart) met een live-schrijver in de klas. Dit project was een pilot voor een grootschalig leescadeau aan de jarige stad Amsterdam in 2025:

Amsterdam 750

In 2024 werden de voorbereidingen getroffen voor een bijzonder project in het kader van de 750e verjaardag van de stad. Samen met de gemeentelijke organisatie van Amsterdam 750, de Rotary Amsterdam Noord en de OBA initieerde stichting De Schoolschrijver een activiteit bij het gratis cadeauboek dat alle leerlingen in het primair onderwijs in Amsterdam in 2025 ontvangen. Het gaat om een schrijfwedstrijd waarbij kinderen de toekomst van de stad in een kort verhaal verwoorden. De Schoolschrijver levert hierbij een speciale digibordles en een bezoek van een schrijver in de klas voor inspiratie en schrijftips. Samen met Kleine Lettertjes en de OBA wordt een feestelijke prijsuitreiking georganiseerd, als afsluiting van het jubileumjaar in oktober 2025.

Faciliteiten voor auteurs/ Schoolschrijvers

De Schoolschrijver levert een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling en inzet van kinderboekenschrijvers als leesbevorderaar in het primair onderwijs. Hiermee worden de didactische vaardigheden van schrijvers vergroot en wordt de gemengde beroepspraktijk verbreed. Met een ruim aanbod van faciliteiten werden ook in 2024 schrijvers getraind en begeleid door middel van:

- trainingen voor kinderboekenauteurs tot leesbevorderaar,
- trajectbegeleiding 'on the job',

- een buddysysteem voor en door Schoolschrijvers (Halfjaarprogramma),
- begeleiding/coaching ten behoeve van Academie-trainingen,
- een inspiratiedag: een uitdagende spreker en workshops die actuele content bieden voor de schrijver in de klas (voorbeelden: meertaligheid, spoken word, orde houden, integratie van andere kunstvormen zoals muziek en drama),
- een expertisedag: uitwisseling van kennis en ervaring,
- nieuwsbrieven met updates over de organisatie en lopende programma's.

Achter de schermen

De lesprogramma's van De Schrijver worden gemaakt door een ontwikkelteam dat bestaat uit onderwijskundigen en educatief ontwikkelaars.

Zij werken met professionele partners aan de opname en montage van de lesvideo's, waarin Schrijvers op basis van zorgvuldig uitgewerkte scripts, hun rol

als gids en motivator binnen de lessen krijgen. Zo vertellen ze wat hun persoonlijke band is met het betreffende thema, geven ze kinderen suggesties voor boeken en helpen ze hen met het schrijven van verhalen. Ook voor de vormgeving van de digibordlessen en de vormgeving en inrichting van het online leerplatform werkt het team samen met externe partijen.

Het ontwikkelen van de programma's is een zorgvuldig en iteratief proces om maximale impact op de lees- en schrijfvaardigheden van leerlingen te realiseren. De ontwikkelaars betrekken ook de dagelijkse praktijk van de leerkracht in de klas in het maakproces. De programma's dragen daardoor ook effectief bij aan het werkgemak en de ontwikkeling van de didactische vaardigheden van leerkrachten.

Impact, waardering en onderzoek

De Schoolschrijver slaagt erin de negatieve spiraal van dalend leesplezier naar ontleding te doorbreken en kinderen taalsterk te maken. Kinderen gaan met de aanpak actiever en met meer plezier aan de slag met taal: ze gaan vaker naar de bibliotheek, gaan dieper lezen en hebben meer zin om te schrijven. Dit is terug te zien in de evaluaties van de programma's in 2024.

Leerlijn Lezen en Schrijven

In juni 2024 is er onderzoek gedaan op basis van een aantal geformuleerde impactdoelen. Uit dit onderzoek blijkt onder andere dat leerkrachten zich goed ondersteund voelen bij de lees- en schrijflessen en daardoor beter lesgeven. Leerkrachten zien ook de impact bij de leerlingen; zij lezen en schrijven meer en hun resultaten verbeteren.

Een tweetal studenten van de Erasmus Universiteit Rotterdam (via prof.dr. Roel van Steensel) heeft na onderzoek bevestigd dat in de Leerlijn alle recente wetenschappelijke inzichten met betrekking tot lezen en taal aan de orde komen. Studenten van de PABO NHL Stenden hebben het materiaal uitgeprobeerd en vastgesteld dat zij betere lees- en taallessen kunnen geven aan de hand van de lessen van de Leerlijn.

In samenwerking met de Erasmus Universiteit participeren we in een groot onderzoek m.b.t. het ontwikkelen van een tool waarmee leerkrachten en pabo-studenten ondersteund worden bij het geven van goede lees- en taallessen, volgens de recente wetenschappelijke inzichten.

Maandprogramma's

Gemiddeld werden de Maandprogramma's in 2024 gewaardeerd met een 8,1. Deze waardering blijft constant (2023: 8).

Dit zijn de belangrijkste succesfactoren van de digitale onderdelen, die werden genoteerd in de evaluaties van 2024:

- de lessen zijn laagdrempelig, afwisselend, leuk en leerzaam voor de leerlingen,

8,1

Maand-
programma's

8,0

Halfjaar-
programma

- de lessen sluiten aan op de belevingswereld van de kinderen,
- de digibordlessen van schrijvers maakten de leerlingen enthousiast en betrokken,
- goede lesopbouw, stap voor stap uitleg, interactief en afwisselend,
- 'goed' of 'fout' bestaat niet, waardoor kinderen zelfvertrouwen ontwikkelen,
- lezen en schrijven worden gekoppeld en versterken elkaar daardoor.

Dit zijn de succesfactoren van de (optionele) aansluitende liveles van een Schoolschrijver:

- leerlingen vinden het interessant, motiverend, activerend, inspirerend en leuk om een echte schrijver te ontmoeten,
- de schrijver geeft de leerlingen volledige aandacht en positieve feedback, waardoor ze zelfvertrouwen krijgen en groeien,
- veel ruimte voor de leerlingen om vragen te stellen,
- de Schoolschrijver speelt goed in op de niveaoverschillen in de groep.

Halfjaarprogramma

In de eindevaluatie van het Halfjaarprogramma onderzoekt De Schoolschrijver de effecten van het programma op het leesgedrag van leerlingen, en de educatieve waarde ervan voor leerkrachten. Middels deze uitgebreide enquête werd ook in 2024 belangrijke feedback verzameld over de impact van het programma op het leesplezier, de creativiteit en het zelfvertrouwen van de leerlingen, en over de professionalisering van leerkrachten en de effecten op hun taalonderwijs.

In 2024 namen 35 scholen deel, 80 respondenten van 33 scholen vulden de evaluatie in. Het Halfjaarprogramma werd gewaardeerd met een 8 (in 2023: 8). De respondenten waarderen ook of zij het programma zouden aanbevelen bij andere scholen. Dit cijfer is een 8,3 (2023: 8).

Kijkend naar de effecten van het Halfjaarprogramma op de leerlingen zien leerkrachten met name meer leesplezier, een toename van creativiteit, een verbetering in het schrijven van verhalen en meer zelfvertrouwen bij het lezen, schrijven en/of presenteren.

Ook op de leerkrachten zelf had het Halfjaarprogramma een positieve impact. Het merendeel van de respondenten is geïnspireerd door het creatieve taalonderwijs van De Schoolschrijver en is van plan elementen uit het Halfjaarprogramma te blijven inzetten in de eigen lessen.

'De lessen waren erg leerzaam. De kinderen deden iedere les weer enthousiast mee en voor mij als leerkracht erg leuk om eens op een andere manier een schrijfles te organiseren.'

'De meeste lessen waren actief. Leerlingen waren over het algemeen goed betrokken. De onderwerpen waren divers.'

'Inspirerend, uitdagend, passend op niveau, afwisselend.'

De Schoolschrijvers

In 2024 werd Sharid Alles verwelkomd
als nieuwe Schoolschrijver.

Samen bestrijden we de leescrisis

De Schoolschrijver wordt erkend als landelijke kennispartner op het gebied van lettereducatie die de brug slaat tussen cultuur, onderwijs en wetenschap. Ook in 2024 werd met uiteenlopende culturele en maatschappelijke organisaties samengewerkt met als doelen onderzoek en kennisdeling, productontwikkeling en -innovatie, zichtbaarheid en impactvergroting.

Stichting Lezen

Als onderzoeks- en beleidscentrum levert Stichting Lezen belangrijke rapportages en kennis, die een basis bieden voor de te ontwikkelen lesprogramma's. De Bibliotheek *op school* (dBos) wordt vanuit Stichting Lezen gecoördineerd; de Bibliotheek op school vormt voor De Schoolschrijver een belangrijke infrastructuur om de scholen te bereiken met impactvolle programma's.

De Schoolschrijver was aanwezig op het jaarlijkse congres **Lezen Centraal** met een presentatie over de Leerlijn Lezen en Schrijven.

Lokale bibliotheken

Belangrijke en inspirerende samenwerkingspartners zijn de lees-mediaconsultanten die vanuit de lokale bibliotheken in heel Nederland zorgen voor een stimulerend leesklimaat op scholen in de regio. De bibliotheken zijn als partner op diverse manieren betrokken bij onze programma's. De betrokkenheid van de lokale partners bestond in 2024 onder meer uit regionale coördinatie en trajectbegeleiding bij het Halfjaarprogramma, het benaderen van passende

scholen, het faciliteren van boeken-speurtochten als onderdeel van de lessenserie en het samenstellen van boekencollecties op basis van boekenlijsten bij de programma's.

In nauwe samenwerking met bibliotheken in het hele land werd een aanbod samengesteld dat geschikt is voor de ontwikkeling van de Bibliotheek op school. Scholen kunnen middelen inzetten uit het Masterplan Basisvaardigheden om de boekencollectie op school tot leven te brengen.

De Schrijverscentrale

De Schoolschrijver staat doorlopend in contact met De Schrijverscentrale over de inzet van kinderboekenschrijvers als leesbevorderaar. Onderscheidend is de manier waarop het bezoek aan scholen plaatsvindt en ook het doel: bij de Schrijverscentrale gaat het om een literaire leesimpuls waarbij het eigen werk van de schrijver centraal staat. Bij De Schoolschrijver heeft de auteur een rol als motivator en gids: een schoolbezoek (liveles) volgt op een educatieve digitale module (Maandprogramma's, Leerlijn) of bestrijkt meerdere lessen (Halfjaarprogramma). Met de Schrijverscentrale werd in 2024 overleg gevoerd over het aanbod voor de Bibliotheek op school, organisatorische en inhoudelijke vraagstukken, alsmede de langetermijnplannen voor 2025-2028.

De Leescoalitie: Wie leest heeft een goed verhaal

De Schoolschrijver maakt deel uit van de Leescoalitie, samen met Stichting Lezen (voorzitter), KB nationale bibliotheek, Stichting Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek, Vereniging van Openbare Bibliotheken, Nederlands Letterenfonds, Literatuurmuseum/ Kinderboekenmuseum, de Taalunie, Stichting Lezen & Schrijven en De Schrijverscentrale. De Leescoalitie roept op tot een groots leesoffensief:

een gezamenlijke aanpak die verder gaat dan alarmerende rapporten. De dalende cijfers over lezen en leesvaardigheid in Nederland zijn bekend, maar zitten de positieve krachten van lezen wel genoeg in ons collectief bewustzijn? In 2024 werd een grootschalige meerjarige campagne opgezet (met steun van OCW) met als motto: *Wie leest heeft een goed verhaal*. De campagne wil via verschillende media de liefde voor lezen aanwakken. <https://www.wieleestheftegoedverhaal.nl/>

Wie leest heeft een goed verhaal

Marketing, communicatie & sales

Schrijven in de 'vrije' onderwijsmarkt. Het zelfstandig verkopen van een nieuwe taalmethode aan het primair onderwijs is een uitdaging: de commerciële onderwijsmarkt wordt beheerst door enkele grote educatieve uitgeverijen en enkele distributeurs. In 2024 werd ook ingezet op de verkoop van Maandprogramma's en inspiratietrainingen voor leerkrachtenteams via een samenwerking met lokale bibliotheken / de Bibliotheek op school.

De Leerlijn Lezen en schrijven

Verkoop en advies

De verkoop van de Leerlijn werd voor schooljaar 2024-2025 geprofessionaliseerd met behulp van een nieuw CRM-systeem en de aanstelling van een commercieel manager.

In juni 2024 werd het verkoop- en adviesteam in de gelegenheid gesteld een salestraining (op maat) te volgen via de ING Nederland fonds Academy. Een zinvolle exercitie, waarbij de focus lag op de klantreis tussen het tonen van interesse en het moment van aanschaf.

In het najaar werden nieuwe strategieën en verbeterde middelen ingezet.

Sneak previews en kennissessies

Via gerichte marketing, waaronder nieuwsbrieven, worden steeds meer leerkrachten, taalspecialisten, leesconsulenten en directeuren aangespoord zich in te schrijven voor inspirerende sneak previews en kennissessies. Tijdens de kennissessies komen actuele leesonderwijs thema's aan bod via deskundigen uit het veld. In 2024 werden de nieuwe SLO-doelen Nederlands gepresenteerd. Tijdens een kennissessie van De Schoolschrijver, heeft Joanneke Prenger van SLO de doelen toegelicht. De Leerlijn Lezen en Schrijven is via deze doelstellingen ontwikkeld.

Probeerweken

Met de Probeerweken krijgt een school op een laagdrempelige manier toegang tot een selectie van lessen (Voorleestijd, Lees-het-zelflessen en Lees-en-schrijflessen) uit de Leerlijn Lezen en Schrijven. Hiermee kan in de praktijk zelf worden ervaren wat het effect in de klas is van het werken met de methodiek. Bij de start van het nieuwe schooljaar werden de Probeerweken gereviseerd: op basis van tegenvallende verkoopresultaten (te weinig conversie na probeerweken) en als geleerde les uit de salestraining werden de weken overzichtelijker en voorzien van persoonlijke monitoring door de verkoopadviseurs.

De Schoolschrijver in de media

Op 5 maart 2024 publiceerde Aleid Truijens een column in de Volkskrant over de Leerlijn Lezen en Schrijven:

Je moet maar durven: één effectieve leesmethode die al het oude lesmateriaal overbodig maakt

Het lijkt een trend: reportages op basisscholen die wel in staat zijn kinderen goed te leren lezen en - o, wonder - ze er plezier aan laten beleven. De Volkskrant bezocht de Alan Turing-school in Amsterdam-Oost, Het Parool De Vier Windstreken in Amsterdam-Noord, en NRC De Sterrenpracht in Axel. De verslaggevers troffen kinderen die aandachtig luisteren bij het voorlezen, met plezier naar een boek grijpen en het niet uit handen geven voor ze het uit hebben. Leerlingen zijn enthousiast en gaan met sprongen vooruit.

Als je een paar decennia bent weggeweest uit Nederland, moet je mond wel openvallen. Wat is hier bijzonder aan? Dat kinderen graag kinderboeken lezen en voorgelezen worden? Dat dat bijdraagt aan hun woordenschat, taalbegrip, emotionele vaardigheden en kennis van de wereld? Daar was de basisschool toch voor bedoeld?

Toch is het in Nederland bijzonder. We zijn gewend geraakt aan kinderen die lezen 'stom' en 'saai' vinden en zich met lange tanden zetten aan invullesjes 'begrijpend lezen'. We vinden het gewoon dat lezen voor kinderen nauwelijks nog een middel is om hun nieuwsgierigheid te stillen, en om de wereld te begrijpen, of zichzelf. Die witte raven onder de scholen die dat wel bereiken, doen kennelijk iets bijzonder goed.

Dat we met het leesonderwijs een verkeerde afslag hebben genomen, is breed geaccepteerd. Het is niet meer te ontkennen na de schrikbarende cijfers over de kelderende leesvaardigheid van onze 9- en 15-jarigen en het moedeeloos stemmende gegeven dat onze kinderen een bloedhekel hebben aan lezen.

Gelukkig verliest niet iedereen de moed. Annemiek Neeffes richtte veertien jaar geleden De Schoolschrijver op en bouwde die organisatie uit. Het begon met lessen lezen en schrijven van kinderboekenschrijvers op enkele Amsterdamse scholen, nu bereiken Neeffes en haar team zevenhonderd scholen. Ze bieden digitale lesprogramma's aan en trainingen voor leerkrachten. In de lessen werken ze nog altijd met kinderboekenschrijvers, zoals Pim Lammers, Stine Jensen, Enne Koens, Ted van Lieshout en Bibi Dumon Tak.

'Scholen weten dat het anders moet; inmiddels is precies bekend hoe', zegt Neeffes. 'Maar hoe pakken leerkrachten dat aan? Ze zijn de oude methoden gewend en hebben vaak geen tijd zelf hun leesonderwijs te veranderen. Wij bieden concrete oplossingen; we kiezen schrijvers en boeken, maken de lessen, zetten alles klaar in de leeromgeving. Zo krijgen leerkrachten weer plezier in het lesgeven, en leerlingen in het lezen.'

Dit schooljaar lanceerde De Schoolschrijver de Leerlijn Lezen en Schrijven, een complete digitale leesmethode voor groep 3 tot en met 8: vier blokken van acht weken per jaar. De methode maakt kinderen 'taalsterk' door te werken met 'rijke teksten', fictie en non-fictie, rondom kennisthema's als 'helden', 'zelfkennis' of 'macht'. Echte schrijvers geven tips en leggen uit hoe je een verhaal vertelt - dat maakt indruk.

De schrijver introduceert het thema - en komt ook live een keer langs - en dan gaan ze erover lezen, praten en schrijven. In deze leerlijn komt alles samen: leesplezier, schrijfvaardigheid, analyseren, woordenschat en kennis. Na elk blok schrijven leerlingen een 'meesterproef', waaruit blijkt wat ze hebben geleerd. 'Dan zijn ze trots', zegt Neeffes. En deze aanpak werkt: dat bleek uit onderzoek dat in 2020 werd uitgevoerd door onderzoeksbureau Slnzer.

Je moet maar durven: één effectieve leesmethode die het oude lesmateriaal overbodig maakt. Scholen kunnen het budget voor taal en lezen voortaan aan deze leerlijn besteden. Neeffes wijst erop dat de productie van de leerlijn met privaat geld wordt bekostigd. Hopelijk werkt het prille succes als een olievlek en als voorbeeld voor de overheid.

Leesoffensieven met de lokale bibliotheek

In 2024 ontwikkelden we een nieuwe, verbindende verkoopstrategie; in samenwerking met lokale bibliotheken en de Bibliotheek op school werden scholen benaderd via de leesmediaconsulenten van de bibliotheek. We onderzochten in gezamenlijkheid hoe de scholen het best bediend kunnen worden met

activiteiten die passend zijn om de boekencollecties te laten leven en om een inspirerend leesklimaat te realiseren. Voor deze samenwerking werden nieuwsbrieven ontwikkeld voor de bibliotheken en werd persoonlijk contact gelegd met bibliotheken uit ons eigen netwerk. De (nieuwe) samenwerking betekende een succesvolle verkoop aan meerdere scholen tegelijk in o.a. Rotterdam, Arnhem, de Zaanstreek en Groningen.

‘Doordat kinderliteratuur een belangrijke plaats inneemt bij de Leerlijn Lezen en Schrijven merk ik als schoolleider dat de passie en bevoegenheid bij leerkrachten is ontstaan voor het kinderboek. Het team is gegrepen door de betoverende wereld van het boek, waardoor er veel gelezen wordt. Boeken worden met elkaar besproken en worden met elkaar gedeeld. De liefde voor het lezen van een goed boek geven ze door aan de leerlingen die bij hun in de klas zitten. Dit is voelbaar, merkbaar en zichtbaar zodra je school binnenloopt.’

Nicolette Dronkers, directeur Basisschool Vuurvogel, Bergschenhoek

Organisatie

De ontwikkeling van de organisatie stond in het teken van onderzoek naar en oprichting van een nieuwe juridische entiteit om de Leerlijn Lezen en Schrijven op de commerciële onderwijsmarkt te kunnen verkopen.

Oprichting Taalklasse BV

Het aanbieden van een lesmethode op de 'vrije' onderwijsmarkt impliceert een potentieel ongelijke concurrentiepositie ten opzichte van commerciële uitgeverijen (die geen overheidssubsidie ontvangen). Vanaf 2023 is uitgebreid onderzoek gedaan naar de oprichting van een separate besloten vennootschap met haar eigen financiering om de verkoop van de Leerlijn in onder te brengen. In 2024 werd het besluit genomen om Taalklasse BV op te richten. Annemiek Neeffjes neemt per 1 februari 2025 afscheid van De Schoolschrijver en gaat de nieuwe sociale uitgeverij leiden.

In de transitie van een onderdeel van de stichting naar een sociale onderneming en om de commerciële slagkracht te vergroten, werd een senior commercieel manager aangesteld. Met deze aanstelling worden op termijn de ontwikkeling van het product en de aansluiting op de onderwijsmarkt geïntegreerd en versterkt.

www.taalklasse.nl

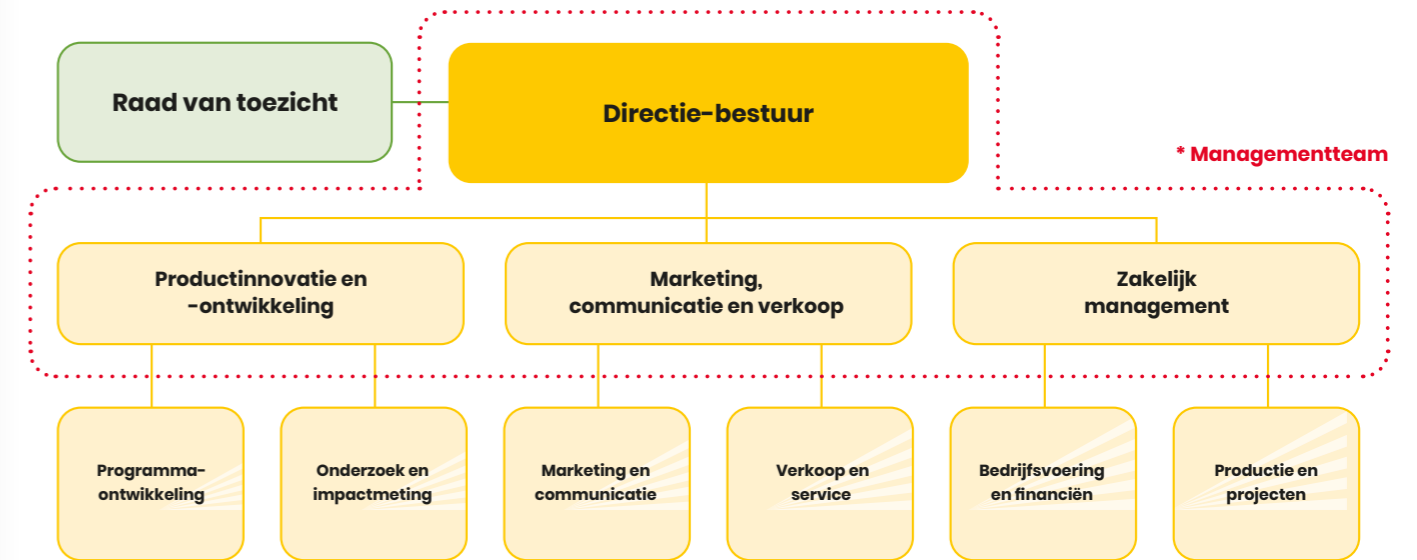

Reorganisatie en ontvlechting

Als gevolg van de verzelfstandiging van de verdere ontwikkeling en verkoop van de Leerlijn Lezen en Schrijven werd in 2024 een reorganisatie doorgevoerd. Van de 17 medewerkers van de stichting werden drie werknemers overgeplaatst naar Taalklasse BV (per 1 januari 2025). Van drie tijdelijke medewerkers uit het ontwikkelteam werd afscheid genomen. Voor de begeleiding van de splitsing in twee organisaties werd aanvullende expertise ingehuurd. De stichting wordt compacter met in 2025 9,3 fte.

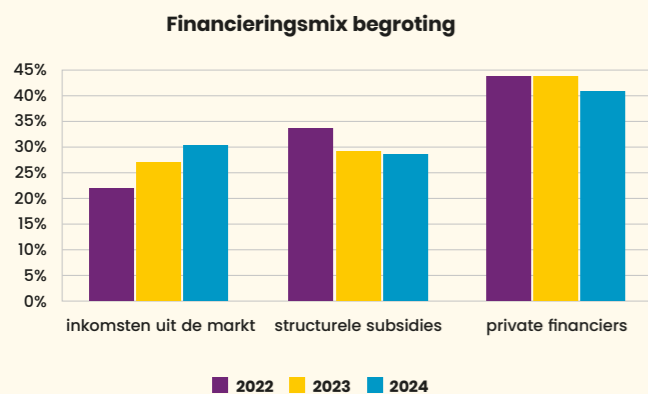
De Schoolschrijver vanaf 2025

De Schoolschrijver gaat in 2025 verder onder leiding van een nieuwe directeur-bestuurder (Marlise Hamaker, per 1 mei 2025), die samen met het team de ambities voor 2025-2028 verder zal realiseren en de bestaande kwaliteit en maatschappelijke positie van de stichting zal borgen. De focus van de stichting blijft onveranderd liggen op letteren-educatie voor en door kinderen voor wie de Nederlandse taal een uitdaging is. Met de creatieve kracht van de kinderboekenschrijver in het hart van de leesbevordering.

Financieel beleid

De Schoolschrijver werkt met een afgewogen en realistische financieringsmix, waarbij gestreefd wordt naar tenminste een derde financiering uit de onderwijsmarkt. In 2023 was dit aandeel 25 procent, in 2024 ook 25 procent.

De publieke subsidie bestaat naast de bijdrage van OCW (626.678 euro), uit een meerjarige subsidie van het Amsterdams Fonds voor de Kunst (61.619 euro). Deze subsidies worden ingezet voor de organisatie en de Basisactiviteiten; de programma's waarbij schrijvers live in de klas aanwezig zijn (zoals het Halfjaarprogramma) en voor onderzoek naar en ontwikkeling van digitale lessen. Ook incidentele financiers dragen hieraan bij, dit zijn veelal maatschappelijke fondsen.

Eind 2023 werd een aanvullende projectsubsidieaanvraag bij OCW gehonoreerd met een totaalbedrag van 581.588 euro voor het realiseren van Lokale Leesoffensieven in 2023 en 2024. Omdat de toekenning laat in het jaar bekend werd, werden deze middelen voor het grootste deel ingezet in 2024. Ultimo 2024 resteert een bedrag van deze subsidie voor een laatste Leesoffensief in Amsterdam in 2025.

Een aantal grotere private fondsen en gevers financieren de ontwikkeling en promotie van de Leerlijn Lezen & Schrijven: (maatschappelijke en bedrijfs-) vermogensfondsen, loterijen en het bedrijfsleven. De ontwikkeling van deze methodiek met aanvullende leermiddelen en trainingen worden niet gefinancierd met de overheidssubsidie.

Exploitatieresultaat en financiële positie

Baten

De totale baten van De Schoolschrijver over 2024 zijn 2.714.313 euro, 3 procent lager dan de doelstelling en 12 procent hoger dan in 2023. De inkomsten uit de onderwijsmarkt (directe inkomsten) waren 493.200 euro, 32 procent lager dan de doelstelling en 18 procent lager dan in 2023. De totale inkomsten via fondsenwerving (bijdragen van private fondsen, loterijen en bedrijven) bedragen 942.948 euro en vormen bijna 35 procent van de totale baten. Overige inkomsten (in natura en incidentele subsidies) vormen 21 procent van de totale baten.

Lasten

De totale lasten van De Schoolschrijver over 2024 zijn 2.630.863 euro. Dit is bijna 6 procent lager dan de doelstelling, en ruim 4 procent hoger dan in 2023. Het totaal aan personeelskosten (circa 80% procent van de totale lasten) is gestegen ten opzichte van 2023 door met name de verzelfstandiging van de Leerlijn Lezen en Schrijven en de op stapel staande splitsing van organisaties in het laatste kwartaal. De activiteitenlasten zijn gedaald. Van de totale uitgaven werd bijna 16 procent (413.389 euro) besteed aan de honoraria van de Schoolschrijvers.

Exploitatiesaldo

Het exploitatieresultaat kwam uit op 95.250 euro positief (begroot was 3.196 euro positief). In de resultaatverdeling wordt 30.000 euro toegevoegd aan de continuïteitsreserve. Naast een algemene reserve is er een bestemmingsreserve voor een laatste leesoffensief in het kader van Amsterdam 750 in 2025.

“

'Aan de leerlingen kon ik merken dat het programma van De Schoolschrijver aansloeg. Ze werden enorm geïnspireerd om te gaan schrijven. Ik vond zelf de digibordlessen heel goed opgebouwd, duidelijk en simpel uitgelegd.'

Silvia van Geene, leerkracht IKC De Vaart, Ter Aar

Financiers en partners

Nederlands Letterenfonds, Stichting Lezen, de CPNB, Stichting Lezen en Schrijven, de Schrijverscentrale, Koninklijke Bibliotheek, Taalunie, Stichting Bevordering van Volkskracht, VoorleesExpress, Cultuureducatie Amsterdam: SOCK partners, Stichting Taalvorming, Vereniging van Openbare Bibliotheken, Openbare Bibliotheek Amsterdam, Bibliotheek Helmond Peel, Biblionet Groningen en lokale Groningse bibliotheken, Bibliotheek Utrecht, Bibliotheek Rotterdam, Bibliotheek Schiedam, Bibliotheek Den Haag, Bibliotheek Zuid-Kennemerland, Bibliotheek Twente, De Bieb voor de Zaanstreek, Bibliotheek Maastricht, Rozet Arnhem, Bibliotheek Achterhoekse Poort.

Bestuur en governance

De Schoolschrijver is een stichting met een directeur-bestuurder en een raad van toezicht. De Schoolschrijver onderschrijft de uitgangspunten van de Governance Code Cultuur en ziet toe op de toepassing daarvan. In deze code zijn de Code Culturele Diversiteit en de Fair Practice Code opgenomen.

De raad van toezicht in 2024

Samenstelling

Toine Maes, voorzitter

Aangetreden per 1 januari 2022 en aftredend uiterlijk per 1 januari 2028
Maatschappelijke functie: zelfstandig adviseur

Babette ten Bosch

Aangetreden per 10 januari 2020 en aftredend uiterlijk per 10 januari 2026
Maatschappelijke functie: CFO professional YellowFinance/zelfstandig financieel adviseur

Pom Zwart

Aangetreden per 21 november 2019 en aftredend uiterlijk per 21 november 2025
Maatschappelijke functie: Senior Director Experiences bij Nike

Arthur Weijers

Aangetreden per 27 januari 2023 en aftredend uiterlijk per 23 januari 2029
Maatschappelijke functie: COO bij Cito

Samira Bouchibti

Aangetreden per 29 september 2023 en afgetreden per 1 juli 2024
Maatschappelijke functie: politica, auteur en adviseur in het publieke/sociaal domein op kansengelijkheid, jongeren en onderwijs

Cristel Wieman

Aangetreden per 29 september 2023 en aftredend uiterlijk per 29 september 2029
Maatschappelijke functie: voorzitter college van bestuur Stichting Klasse, lid Kennistafel Effectief Leesonderwijs

Reflecties van de raad van toezicht

'In vorige jaarverslagen is al stilgestaan bij de verdere (door)ontwikkeling en verkoop van de Leerlijn als product van stichting De Schoolschrijver. Daarbij was de vraag aan de orde in welke juridische constructie de Leerlijn het beste een vervolg kon krijgen. In 2024 is de discussie daarover in een stroomversnelling terecht gekomen en uiteindelijk zijn er knopen doorgehakt. Dat heeft in belangrijke mate de overleggen van de raad van toezicht en de directeur-bestuurder in 2024 bepaald. Uiteindelijk is goedkeuring gegeven aan het voorstel van de directeur-bestuurder om de leerlijn onder een andere naam 'Taalklasse', in een nieuw juridische entiteit zijnde een bv, vorm te geven. Directeur-bestuurder Annemiek Neefjes heeft aan de Raad van Toezicht te kennen gegeven aan die nieuwe entiteit leiding te willen geven en heeft begin 2025 haar ontslag aangeboden.

De Raad onderkent dat door deze bepalende discussie de overige onderwerpen binnen de stichting aan aandacht hebben ingeboet zonder te zijn genegeerd. Zaak is om in de komende periode weer in de volle breedte aan de activiteiten van de stichting aandacht te schenken. Met de ondersteuning van wervingsbureau Colourful People is inmiddels een nieuwe directeur-bestuurder geworven en aangesteld.

We zijn het team van De Schoolschrijver zeer erkentelijk dat het in deze vaak zware en onzekere tijd toch de energie en toewijding heeft gevonden om de producten van De Schoolschrijver te blijven ontwikkelen en dat zij zich niet door de discussie over de nieuwe bv als spin off van de stichting, te veel heeft laten afleiden. De raad van toezicht ziet dat de organisatie met een inspirerend team en nieuw elan toe is aan de volgende stap, waarbij de focus weer kan liggen op waar het bij de stichting om draait: kinderen taalsterk maken.

De Raad bedankt Annemiek Neefjes voor de afgelopen 15 jaar. Zij was de initiator en oprichter van De Schoolschrijver en heeft met een niet aflatende energie en doorzettingsvermogen van de stichting gemaakt wat het nu is. Een unieke prestatie waarop kan worden voortgebouwd. Grote dank daarvoor.'

Namens de Raad van Toezicht
Toine Maes
voorzitter

Functioneren

De raad van toezicht werkt met een audit- en een remuneratiecommissie.

De directeur-bestuurder en de raad van toezicht vergaderden in 2024 vijf keer en er werd een strategiesessie gehouden. De belangrijkste onderwerpen tijdens deze vergaderingen waren: de strategische koers en het activiteitenplan voor de periode 2025-2028, prognoses in relatie tot de begroting, financiële zaken, personele zaken, samenstelling en functioneren van de raad van toezicht. De begroting 2024 en de meerjarenbegroting 2025-2028 zijn in de vergadering van 19 januari 2024 vastgesteld.

Governance-onderzoek

In 2023 werd onderzoek gedaan naar de noodzaak en mogelijkheid om naast de anbi-stichting een tweede juridische entiteit op te richten waarmee de lesmethodiek een bredere impact zou kunnen

realiseren. Dit aangezien het aanbieden van een lesmethodiek op de 'vrije' onderwijsmarkt in de huidige opzet potentieel resulteert in een ongelijke concurrentiepositie van De Schoolschrijver ten opzichte van commerciële uitgeverijen (die geen overheidssubsidie ontvangen).

In dit kader heeft De Schoolschrijver in 2023 ook een businessplan voor een mogelijk op te richten sociale onderneming geformuleerd. De Schoolschrijver is bij het schrijven van dit businessplan op de onderdelen visie, strategie en go-to-market op pro bono basis ondersteund door consultants van PwC. Gedurende het jaar hield De Schoolschrijver belangrijke financiers en stakeholders regelmatig op de hoogte van relevante overwegingen. In 2024 wordt bepaald op welke manier de Leerlijn Lezen en Schrijven op passende wijze aan het primair onderwijs kan worden aangeboden.

Blik vooruit

Stichting De Schoolschrijver bouwt verder op een stevig fundament: met creatieve en bewezen effectieve programma's die kinderen inspireren en stimuleren om te lezen en ook zelf te schrijven.

De komende jaren staan volop in het teken van de combinatie van het beste van twee werelden. De kracht van het intensieve Halfjaarprogramma vertalen naar het nieuwe Expeditie Verhaal waarmee we nog meer kinderen taalsterk kunnen maken. We keren terug naar de bron: de creatieve verbeeldingskracht van de Schoolschrijver in de klas, live en via het digibord.

De stichting heeft voor de periode 2025-2028 een activiteitenplan geformuleerd waarin de doelstellingen voor de nieuwe Kunstenplanperiode verwoord staan. De essentie blijft de inzet van kinderboekenschrijvers ten behoeve van leesbevorderende cultuur-educatieve activiteiten voor het primair onderwijs. Dat is de rol en functie die wij bekleden in de culturele Basisinfrastructuur.

'Verhalen schrijven is nóg leuker geworden. Luisteren naar tips van echte schrijvers maakt indruk!
Een Schoolschrijver in de klas is sowieso een cadeautje...'

Leerkracht van een basisschool, na deelname aan het Maandprogramma *Van kop tot staart*

In de tweede helft van 2025 start de research naar en ontwikkeling van nieuwe trainingen voor en in samenwerking met pabo's. In 2025 en verder zal De Schoolschrijver de samenwerking met bibliotheken en de bibliotheek op school versterken: zo zetten we bestaande infrastructures in om kinderen in het primair onderwijs te bereiken. En we hebben volop de aandacht voor verdere samenwerking in onder meer de Leescoalitie. Immers: wie leest heeft een goed verhaal.

Colofon

Tekst

De Schoolschrijver
Redactie: Corien Baart

Fotografie

Chris van Houts
Met uitzondering van pagina 27
Overige foto's archief De Schoolschrijver.
Alle kinderen op de foto's namen deel aan activiteiten van De Schoolschrijver.

Ontwerp en opmaak

Simone van Rijn

Infographics

DPID Amsterdam

Copyright

Stichting De Schoolschrijver 2025 Amsterdam.
Aan de inhoud van dit jaarverslag kunnen geen rechten worden ontleend.
KvK-nummer 34377055

Contactinformatie

Stichting De Schoolschrijver

Postadres

Postbus 59545, 1040 LA Amsterdam

Bezoekadres

WG-Plein 104, 1054 SC Amsterdam
020 - 8463069
info@deschoolschrijver.nl
www.deschoolschrijver.nl

Steun ons

Ten name van stichting De Schoolschrijver
IBAN NL94 RABO 0156 8853 87

www.deschoolschrijver.nl

